

Könyveket ajánlunk

Műholdas helymeghatározás

Ádám–Bányai–Borza–Busics–Kenyeres–Krauter–Takács
Műegyetemi Kiadó, 2004

A műholdas helymeghatározás már hétköznapjaink részének tekinthető. Számos új technikát, mérési elvet és nagyon összetett teljes rendszert tartalmaz, tehát megérteni, helyesen alkalmazni nem egyszerű dolog. Ebben segít a Műegyetemi Kiadó új egyetemi tankönyve. A 458 oldalas mű elsősorban a geodézia, navigáció és térinformatika területén működő szakembereknek és ezeken a szakokon tanuló hallgatóknak szól. Szélesebb körben is figyelemre méltó az agrár, műszaki és természettudományos szakemberek számára, de felsőfokú szintű, ugyanakkor közérthető stílusa miatt ajánlható szélesebb felhasználói körnek is.

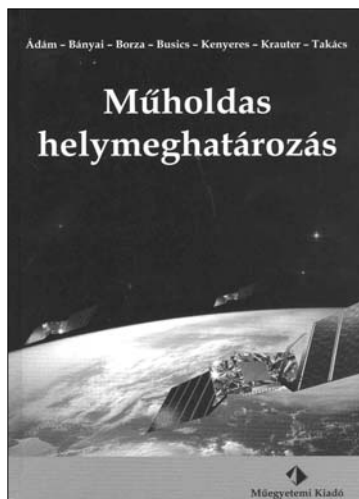
A könyv a műholdas helymeghatározás elméleti és gyakorlati alapjai mellett az alkalmazások, hazai fejlesztések, kapcsolódó kutatási irányzatok területén is eligazítást nyújt.

Az 1. fejezet a globális helymeghatározás történeti áttekintése. A 2. fejezetben az egyes helymeghatározó rendszerek rövid leírása szerepel, majd a GPS műholdak rádiójeleivel foglalkozik. A 4. fejezet a műholdas helymeghatározás elméleti alapjait ismerteti. A következő fejezetek tárgya a mérési módszerek bemutatása és a mérési adatok feldolgozási módszerei. A 7. fejezet a Nemzetközi GPS Szolgálat tevékenységét és szolgáltatásait mutatja be.

Ezek után a geodinamikai és geodéziai alkalmazásokat tekinti át, majd egy külön fejezet a földtani, térinformatikai, fotogrammetriai, építőmérnöki, bányamérnöki, hidrológiai, környezetvédelmi, aeronómiai, meteorológiai, mezőgazdasági, erdészeti, katonai, szabadidős és sportcélú alkalmazások sorát mutatja be. A 10. fejezet a navigációé, az utolsó pedig a fejlődés további irányait tekinti át.

Sajnálatos, hogy kimaradtak a távközlési alkalmazások: például az, hogy a GPS rendszer mindenütt rendelkezésre álló szuperpontos időalapja alkalmas hálózatok szinkronizálására is.

A könyv belső címlapján szerepel egy honlap is, ahol kiegészítő információk, újabb eredmények és a vitafórum aktualitás hozzászólásai találhatóak meg. (www.geod.bme.hu/gnss).

Tudományos évfordulóink 2004.

Szerkesztette és kiadta:
Nagy Ferenc

Az évfordulók jegyzékére utaló cím nyomán azt lehetné az olvasó, hogy egy unalmas felsorolást tart a kezében, melyben valamilyen szabály szerint özszerendezve évszámokat, dátumokat és eseményeket talál. Egy avatott szerkesztő, a tudománytörténetet elmélyülten ismerő szakember azonban egy ilyen listából is élvezetes olvasmányt készíthet. A 100 oldalas könyv számos szempontból lehetővé teszi a keresést és segít az aktuális évfordulók megünneplésében.

Az első rész 2004 minden napjára megadja, hogy akkor milyen jelentős évfordulóra emlékezhetünk. Halhatatlanok születési és halálozási dátumai rendbe szedve, lehetőleg azoké, akiknél ez 50 vagy 100 éves kerek számú évforduló, bár az utolsó két évszázadban a 25, 75 és 125 éves évfordulókat is lejegyezte a szerző. Így ha bárki előadását valamilyen visszaemlékezéssel akarja kezdeni, akkor a napi aktualitásokat megtalálja ebben a fejezetben. A személyhez kötött eseménye-

ken túlmenően nagy felfedezések bejelentése, épületek, intézmények felavatása, vagy jeles iratok megjelenése is szerepel a felsorolásban.

A következő rész a Krónika, az évfordulókhoz kapcsolódva 25 évenkénti felbontásban, 500 évre visszamenőleg felsorolja azokat az eseményeket, melyek kiemelkedő jelentőségűek, így például egy-egy államfő, tudós vagy feltaláló életének évfordulóján tömören olvashatjuk eredményeit, betöltött funkcióit és elért sikereit. E munka érdekességét azzal jellemezhetjük, hogy többek között itt találjuk meg Boole algebra leírását tartalmazó első könyv megjelenésének 150. évfordulóját, ekkor született Gerbeaud, a híres cukrász család első tagja, ekkor indult a Vasárnapi Újság, az új képes hetilap és ekkor kezdték meg a Dohány utcai zsinagóga építését. Külön részben találkozhatunk a 100, 75, 50 és 25 éve Nobel-díjat kapott tudósok bemutatásával.

A könyv tartalmaz név- és eseménymutatót is, mind ezek mellett pedig előadásszűret, régi versfordítások és fényképek teszik élvezetessé a lapozgatását. Reméljük, hasonló kiadvány 2005-ben is megjelenik.

